

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de erroribus Pelagianorum, de Gratia, de
Iustificatione & Merito, de Virtutibus Theologicis, & quatuor Cardinalibus,
ac de ineffabili mysterio Incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

Art. VI. An Christus gloriam sui corporis, suique nominis exaltationem sibi
meruerit?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77342](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77342)

ficam, absque eo quod unionem hypostaticam mereretur: nam licet connaturaliter essentia & proprietates fiant ex vi ejusdem actionis, & ex vi ejusdem decreti, possunt tamen, de potentia absoluta, distinctas actiones & diversa decreta terminare: Ergo quamvis beatitudo consequeretur gratiam substantialem unionis, ut vera & propria ejus passio, & repugnet gratiam unionis cadere sub merito Christi, posset Christus de potentia absoluta mereri essentialem beatitudinem: gloria enim corporis non minus ad gloriam animæ sequitur, quam hæc ad gratiam unionis, & tamen de facto Christus meruit beatitudinem corporis, & non meruit beatitudinem animæ.

164. Ad quartum respondeo, negando Majorem, ad cujus probationem dico, actum dilectionis in Christo, coexistentem visioni beatæ, regulari scientiâ infusâ: licet autem talis scientia sit ex natura rei posterior visioni beatâ, & dependens ab illa, hæc tamen dependentia essentialis non est, & per consequens non implicat prius naturâ talem scientiam Christo infundi, quam lumen gloriæ, & visionem beatificam; subindeque notitiâ scientiæ infusæ, sic de potentia absoluta ad visionem præexistente, potest regulari actus dilectionis in Christo; qui cum in tali casu, etsi visioni coexisteret, ab illa nec immediatè nec mediatè dependeret, meritum illius esse posset.

165. Dices, Notitia Dei habita per scientiam infusam, anteverrens visionem beatam, & independens ab illa, necessariò esset obscura: Sed implicat obscura cognitio visioni beatificæ coexistens: Ergo implicat notitia regulans dilectionem in Christo, coexistentem visioni beatificæ, quæ ab illa sit independens. Minor patet, Major verò suaderetur. Scientia per se infusa subalternatur visioni beatificæ: Atqui actus scientiæ subalternatur, non potest esse evidens, sed necessariò est obscurus, nisi subordinetur scientiæ subalternanti, ut communiter Philosophi docent: Ergo cognitio scientiæ infusæ, non subordinata visioni beatificæ, sed independens ab illa, evidens esse non potest, sed necessariò est obscura, subindeque cum visione beatâ impossibilis.

166. Respondeo negando Majorem, ad cujus probationem, nego etiam Majorem: ideò enim Theologia nostra scientiæ beatorum subalternatur, quia habet Deum pro objecto primario, sicut scientia beatæ; & conclusiones, nempe attributa divina erga quæ versatur, primariò deducit ex divina essentia, ut cognita clarè in seipsa, vel ut cognita obscurè per fidem: scientia autem per se infusa, non habet pro objecto primario Deum, sed ens creatum, ut in se & ratione sui supernaturaliter cognoscibile, per speciem propriam illum in se repræsentantem: nec Dei proprietates demonstrat, nec conclusiones ex principiis cognitis per visionem beatificam deducit; unde non subalternatur scientiæ beatæ, subindeque præcedenter ad illam, claritatem & evidentiam habere potest.

167. Ad ultimum dicendum quod licet de facto gratia habitualis fuerit in Christo principium meriti, & necessaria ad merendum connaturali modo; de potentia tamen absoluta actus meritorij potuerunt procedere in Christo, à sola gratia unionis, & auxilio actuali supernaturalis ordinis, ut supra disp. 12. art. 2. §. 2. conclusione 3. ostensum est.

ARTICULVS VI.

An Christus gloriam sui corporis, sui que nominis exaltationem sibi meruerit?

§. I.

Error Calvini refertur, & variis Scripturæ testimoniis, nec non ratione D. Thomæ refellitur.

168. Calvinus lib. 2. instit. cap. 17. §. 6. affirmavit Christum Dominum, nihil sibi meruisse, nec gloriam corporis, nec nominis exaltationem, sed omnia merita sua ad nos ordinasse, omneque præmium illis correspondens, nobis contulisse, ut sic magis eximium quo homines prosequeretur amorem ostenderet; reprehendique Lombardum & Scholasticos, eosque curiositatis & temeritatis arguit, quod oppositum doceant, & Christum non solum nobis, sed etiam sibi meruisse pronuntient. Verum hæc doctrina Calvini, non solum temeraria, sed etiam proflus erronea est, & Scripturæ ac SS. Patribus apertè repugnat, unde ut confutetur, & Catholica veritas stabilatur,

Dico breviter: Christus gloriam sui corporis, sui que nominis exaltationem, sibi promeruit.

169. Probatur primò conclusio variis Scripturæ testimoniis, quæ illam apertè demonstrant: dicitur enim Lucæ 24. *Nonne oportuit Christum pati, & ita intrare in gloriam suam?* corporis scilicet, nam gloriam animæ à primo conceptionis momento possidebat. Ad Hebræos 2. *Vidimus Iesum, propter passionem mortis, gloriæ & honore coronatum.* Ad Ephes. 4. *Quod autem ascendit, quid est nisi quia descendit in inferiores partes terræ? Ubi ascensus in celum, descensui per humilitatem tribuitur.* Item idem Apostolus ad Philip. 2. de Christo loquens sic ait: *Humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis, propter quod & Deus exaltavit illum, & donavit illi nomen quod est super omne nomen, ut in nomine Iesu omne genu flectatur &c.* Quibus verbis Apostolus (ut ibidem observat S. Thomas) commendat præmium humilitatis Christi, per quam meruit sibi exaltationem, quantum ad tria: nimirum quantum ad gloriam resurrectionis, ut denotatur per illa verba, *Propter quod & Deus exaltavit illum.* Quoad manifestationem suæ divinitatis, ut designant verba sequentia, *Et donavit illi nomen quod est super omne nomen.* Et quoad reverentiam totius creaturæ, ut denotant illa alia verba: *Ut in nomine Iesu omne genu flectatur, celestium, terrestrium, & infernorum.*

Nec admittenda est evasio Calvini, qui ad prædicta testimonia responderet, quod in illis solum significatur simplex affectio gloriæ corporis post mortem & passionem Christi, non autem causa meritoria. Quis enim non videat quod illa particula *propter*, quâ utitur Apostolus, causalitatem veram denotat, quæ non potest esse alia quam meritoria?

170. Id magis constabit ex percelebri Prophetæ Regij testimonio, qui Psalmo 109. exaltationem Christi in resurrectione & ascensione, & gloriosissimum ejus triumphum, ascribendum esse tanquam præcipuæ causæ meritoria, ipsius humiliati, laboribus, gravissimisque acerbissimæ passionis doloribus, his verbis declarat: *De torrente*

in via bibet, propterea exaltabit caput. Torren-
tem appellat cursum rerum humanarum: quo-
modo enim torrens magno impetu & sonitu fluit,
& turbidus ac turbatus incedit; & paulo post ces-
sat, & ne vestigium quidem sui relinquit: sic sunt
res humanæ, tempore huius mortalitatis; tran-
seunt enim omnia, & ut plurimum turbida & tur-
bata: audiuntur sæpe maxima prælia, & turbatio-
nes gentium & populorum, ut tempore Alexan-
dri magni, Cæsaris, Gustavi, Suetiorum Regis,
& similium: sed paulo post finem accipiunt, tum
ipsi, tum posterorum, & vix inveniuntur ve-
stigia potentia ipsorum. Ad hunc torrentem de-
scendit Filius Dei per Incarnationem suam, & *in*
via, id est, in spatio vitæ suæ mortalis & tran-
seuntis, bibit aquam turbidam huius torrentis,
tulit ærumnas nostræ mortalitatis; imò etiam in
profundum torrentis descendit per passionem,
iuxta illud Psalm. 68. *Inraverunt aquæ usque ad*
animam meam, infixus sum in limo profundi, &
non est substantia. Merito igitur huius tantæ hu-
miliationis, sponte susceptæ pro gloria Patris, &
salutis generis humani, & gravissimorum dolorum
quos pertulit, pertranseundo torrentem morta-
litate nostræ, exaltavit postea caput in resurre-
ctione & ascensione sua, triumphans de hostibus
in æternum, sedensque ad dexteram Patris, &
constitutus iudex vivorum & mortuorum. Unde
Tertullianus lib. de corona militis: *Christus fa-*
vos post sella gustavit, nec ante Rex gloria in cæ-
lestibus salutus, quam Rex Iudeorum proscri-
ptus in cruce. Et Augustinus Tract. 104. in Joan.
Humilitas claritatis est meritum, claritas humi-
litate est premium. Quam claritatem Christus à
Patre petebat Joan. 17. his verbis: *Ego te clari-*
ficavi super terram, opus consummavi quod dedi-
sti mihi ut faciam, & nunc clarifica me tu Pater.
Hinc etiam D. Bernardus serm. 3. de Ascensione
Domini infert, Deum, licet naturâ suâ perfectis-
simus sit, & nihil ipsi ad augmentum accedere
possit, nec ad decrementum decedere, modum
tamen per Incarnationem invenisse, quo profice-
ret. *Christus* (inquit) *cum per naturam divinita-*
tis non haberet quod cresceret, ascenderet, vel pro-
ficeret; per descensum quomodo cresceret invenit,
veniens incarnari, pati, mori, ne moremur in
æternum: propter quod Deus exaltavit illum.

Probatur secundo conclusio ratione D. Tho-
mæ hic art. 3. Habere aliquid per meritum, di-
gnius & perfectius est, quam illud habere sine me-
rito, si cætera sint paria; hoc est si majoris digni-
tatis detrimentum non sequatur: Sed potuit Chri-
stus habere ex meritis gloriam sui corporis, & sui
nominis exaltationem; nec sequitur ex hoc detri-
mentum majoris alicujus dignitatis: Ergo utram-
que Christus meruit.

Confirmatur: Actibus Christi Domini nulla ex
conditionibus ad meritum requisitis defuit in or-
dine ad gloriam corporis, & alias illa non se re-
tenuit ex parte principij meriti, sicut unio hyposta-
tica, & gratia habitualis: Illam etiam ab initio
conceptionis non habuit, sicut gloriam & beati-
tudinem animæ; sed eâ caruit toto tempore vitæ
mortalis, ut locus redemptioni hominum, per
passionem & mortem daretur: Ergo licet Chri-
stus unionem hypostaticam, gratiam habitua-
lem, & gloriam animæ non meruerit, gloriam
tamen corporis, mortem & passionem suâ sibi pro-
meruit. Idemque de nominis sui exaltatione di-
cendum est. Unde Apocal. 5. dicitur: *Dignus*
est agnus qui occisus est, accipere virtutem & divi-

nitatem; sapientiam, & fortitudinem, & hono-
rem, & gloriam, & benedictionem. Quæ omnia
pertinent ad nominis exaltationem, atque glo-
riam corporis ipsius Christi, & resurrectionis
ejus, in qua divinitatem accepisse dicitur, quia in
ea facta fuit reunio totius humanitatis cum Ver-
bo, & veluti quædam restitutio unionis hyposta-
tica, ut alibi declaravimus. Notandæ verò sunt
particulæ illæ *dignus*, & *qui occisus est*, quæ de-
notant mortem & passionem Christi fuisse cau-
sam meritoriam suæ resurrectionis & exaltatio-
nis. Unde perinde est dicere, *Dignus est qui oc-*
cisus est, ac dicere, *Dignus est, quia occisus est*,
unde paulo ante propter eandem rationem dici-
tur: *Dignus es Domine accipere librum, & ape-*
rire signacula ejus, QVONIAM OCCISVS ES

§. II.

Solvuntur objectiones.

Objicies primò cum Calvino: In sacris litté-
ris non assignatur alia causa adventus Chri-
sti, quam nostra salus & redemptio, ut supra disp.
5. variis Scripturæ testimoniis declaravimus: At
si Christus sibi meruisset gloriam corporis, &
exaltationem sui nominis, sola causa adventus
ejus in mundum, non fuisset nostra salus & re-
demptio, sed etiam proprium commodum & uti-
litas, nimirum gloria sui corporis, & exaltatio
sui nominis: unde magis pro se incarnatus &
mortuus esset, quam pro hominibus, ut olim
contra Arrianos arguebat Cyrillus lib. 3. thesauri
cap. 2. ubi sic ait: *Si verò ut ipsi dicunt, exalta-*
tus post Incarnationem est Filius Dei, & factus
sublimis, quod antea non habebat, pro se magis
incarnatus esset, quam pro hominibus, sibi enim
magis secundum vos profuit, quam hominibus:
ita non pro nostra salute magis, quam ut ipse
exaltaretur, nomenque maximum assequeretur,
homo factus esset. Addit Calvinus, quod si Chri-
stus aliquid sibi meruisset, dilectio ejus erga ho-
mines frigeretur; nam quærens ex suo merito
propriam utilitatem, non ita diligit illum cui ali-
quod donum meretur, ac si nihil utilitatis sibi ex
tali motivo quæreret.

Respondeo quod licet finis primò & principa-
liter intentus per adventum Christi, fuerit salus
nostra & redemptio, hoc tamen non obstat quin
Christus secundariò & minùs principaliter po-
tuerit intendere gloriam sui corporis, suique no-
minis exaltationem, & ad illam obtinendam me-
rita sua secundariò ordinate. Exemplum habemus
in Angelis, quibus Christus illuminationes &
gaudia quædam accidentaliter promeruit, sicut ho-
minibus gratiam & gloriam essentialem; cum
hac tamen differentia, quod *humanitas Christi*
(ut ait S. Thomas quæst. 29. de verit. art. 4. a 1
5.) *ordinatur ad influentiam quam facit in ho-*
mines, ut ad finem intentum: influxus autem in
Angelos, non est ut finis Incarnationis, sed tan-
quam Incarnationem consequens. Ita similiter di-
cimus, quod licet Christus morte & passione suâ
meruerit sibi gloriam corporis, & nominis sui
exaltationem; hoc tamen non fuit de primaria
ejus intentione, præcipua enim passionis suæ cau-
sa fuit nostra redemptio. Unde quemadmodum
Christus pro Angelis non dicitur incarnatus vel
mortuus, ita nec propter se venisse & mortuum
esse affirmari potest, nam iste modus loquendi de-
notat primum & præcipuum mortis, adventus, &
passionis Christi finem ac motivum.

P P P iij

174. Neque urget contra hanc responſionem diſcurſus Cyrilli in obſeſſione adductus : argumentatur enim ille contra Arianos, qui ponebant Chriſtum non eſſe verum Deum, ſed purum hominem & per gratiam atque propria merita, ſibi acquiſiſſe tantam dignitatem, ut eſſet ſupra omnes alias creaturas, haberetque quendam conjunctionis modum ad ipſam divinitatem. Contra quem errorem efficax erat Cyrilli argumentum : nam homo ille Chriſtus ab illis hæreticis confictus, certè veniſſet per ſe primò in mundum, ad acquirendum illud tantæ tamque excellentis dignitatis faſtigium, ſubindeque pro ſe magis incarnatus eſſet, quàm pro hominibus.
175. Ex his patet charitatem Chriſti erga homines non refrigerare (ut ineptè obijcit Calvinus) ſed potius mirum in modum reſplendere, ex eo quod gloriam ſui corporis ſibi meruerit : cum enim gloria corporis eſſet ipſi connaturaliter debita, & ex unione hypſtatica, ac gloria animæ, naturali quadam ſequelâ profluere & dimanare debuiffet; voluit tamen Chriſtus, ob ſummum quo homines proſequebatur amorem, continuo miraculo, ſuique concuſſus ſuſpenſione, redundantiam & effluxum gloriæ ex anima in corpus impedire, ut locus redemptioni hominum per paſſionem & mortem daretur, ſuoque nos inſtrueret & inſormaret exemplo, non niſi per multas tribulationes, poſſe nos intrare in regnum cælorum.
176. Obijcies ſecundò: Chriſtus non meruit gloriam eſſentialem animæ: Ergo nec gloriam corporis. Probatur Conſequentia, nam cum duo per modum eſſentiæ & proprietatis ſe habent, unum non poteſt obtineri per meritum, ſine altero: Sed gloria corporis ſequitur ad gloriam animæ, per modum propriæ paſſionis: Ergo ſi Chriſtus gloriam animæ non meruit, nec gloriam ſui corporis potuit promereri.
177. Reſpondeo, conſeſſo Antecedente, negando Conſequentiam, & ad illius probationem, diſtinguo. Majorem: cum duo per modum eſſentiæ & proprietatis ſe habent, unum non poteſt obtineri per meritum ſine altero: ſi ſimul utrumque fiat, concedo Majorem. Si eſſentia habita ſupponatur ſine ſua propria paſſione, nego Majorem, & datâ Minori, nego Conſequentiam. Nam gloria animæ ſupponitur ab initio conceptionis poſſeſſa à Chriſto ſine gloria corporis, ut daretur locus redemptioni hominum per paſſionem & mortem; & idèò quamvis gloria corporis ſequatur ad gloriam animæ tanquam propria paſſio (quod à pluribus negatur) potuit Chriſtus gloriam corporis quâ non fruebatur mereri, abſque eo quod gloriam eſſentialem animæ mereretur.
178. Obijcies tertio: Gloria corporis erat debita Chriſto titulo connaturalitatis, non ſolùm ratione gloriæ animæ, ſed etiam ratione unionis hypſtaticæ: At quod eſt debitum alicui titulo connaturalitatis, non poteſt fieri iterum ei debitum titulo juſtitie, nec conſequenter per meritum: Ergo Chriſtus gloriam ſui corporis promereri non potuit.
179. Reſpondeo, conſeſſa Majori, negando Minorem: non enim eſt inconueniens ut illud quod Chriſto aliàs debebatur titulo connaturalitatis, ſi illud non habuit à principio, poſtea etiam per meritum proprium acquirat; nec enim duo illi tituli ſunt impoſſibiles, vel ſe invicem excludentes; ut patet in humanis, nam filius Regis præclaris geſtis, dignis coronâ & imperio, mereri poteſt regnum, aliàs ſibi hæreditario jure debi-

tum. Idem dicendum de Chriſto, nam Pſalm. 2. Pater æternus ei dicit: *Poſtula à me, & dabo tibi Genes hæreditatem tuam* &c. ubi id quod hæreditario jure Chriſto debebatur, titulo orationis & deprecationis conſertur.

§. III.

Corollaria præcedentis doctrine.

EX diſis inferes primò contra Scotum: Chriſtum verè, & propriè, ac directè meruiſſe gloriam ſui corporis, & non tantùm ablationem impedimenti, quo gloria animæ detinebatur, & prohibebatur ne redundaret in corpus.

Pater hoc corollarium: Primò quia de factò nullum fuit impedimentum extrinſecum detinens gloriam animæ, ne tranſiret ad corpus, ſed ſolùm detinebatur per ſubtractionem concuſſus divini: Ergo non meruit remotionem impedimenti.

Secundò, Dato adſuiſſe poſitivum impedimentum, non ſequitur Chriſtum illud directè & per ſe primò meruiſſe: Ergo ruit ſententia Scoti. Conſequentia patet, Antecedens probatur. Id aliquis directè meretur, quod primò cadit in meritis & præmiantis intentionem: Sed eſto adſuiſſet poſitivum impedimentum, intentio tamen Chriſti meritis, & Dei præmiantis, per ſe primò tendebat ad gloriam corporis: Ergo adhuc tali impedimento admiſſo, non ſequitur Chriſtum gloriam ſui corporis directè & per ſe primò non meruiſſe.

Tertiò, Verba Scripturæ attribuentia Chriſto meritum gloriæ ſui corporis, ſunt in proprietate accipienda: Sed mereri ſolùm impedimenti remotionem, non eſt cum proprietate gloriam corporis promereri, cum removens prohibens, dicitur ſolùm per accidens & improprie cauſa effectûs: verbi gratiâ tollens impedimentum quo lapis detinetur ne deſcendat in centrum, non dicitur proprie motum lapidis cauſare: Ergo Chriſtus verè & proprie ac directè meruit gloriam ſui corporis, & non ſolùm ablationem impedimenti quo gloria animæ detinebatur, & prohibebatur ne redundaret & reſiliret in corpus.

Inferes ſecundò: Chriſtum obtinuiſſe ſuis meritis judiciariam poteſtatem, regiam, ac ſacerdotalem dignitatem, & ſupremum omnium rerum dominium, non tamen dignitatem capitis Eccleſiæ.

Probatur breviter hoc corollarium, quantum ad tres primas partes: Nam ex triplici tantùm capite potuit provenire quod Chriſtus prædictas dignitates non mereretur, vel quia ſunt debita connaturaliter, vel quia in primo inſtanti fuerunt illi collata, vel quia non pertinet ad dignitatem Chriſti habere illas ex merito: Sed nullum horum dici poteſt: Ergo Chriſtus prædictas dignitates meruit. Minor quoad primam partem patet ex ſuprà diſis, nam optimè ſtat aliquid eſſe debitum connaturaliter Chriſto, & tamen cadere ſub merito, ut patet de gloria corporis. Quoad ſecundam etiam conſtat ex fundamentis articulo præcedenti ſtatutis, nam ut ibidem oſtendimus, aliquid poteſt ſimul eſſe cum præmio in eodem inſtanti reali, cum ſola præcedentia naturæ, ut liquet in merito augmenti habitûs charitatis per actus ferventiores. Quoad tertiam pariter videtur manifeſta, quia ad maximam Chriſti perfectionem pertinet, non ſolùm prædictas dignitates habere connaturaliter ex vi unionis hypſtaticæ, ſed etiam eas proprio merito acquirere: ſicut gloriam corporis, non ſolùm titulo connatu-

ralitatis, sed etiam titulo meriti & iustitiæ obtinuit.

Quarta verò pars, quæ asserit Christum dignitatem capitis Ecclesiæ non habuisse per meritum, docetur à Cipullo hic dubio 11. versùs finem, potestque breviter suaderi, tum ex eo quod dignitas capitis competit Christo ratione gratiæ habitualis, ut suprâ docuimus: Sed Christus gratiam habituales non meruit, ut ostendimus articulo præcedenti: Ergo nec dignitatem capitis. Tum etiam, quia omnis actus meritorius Christi, processit ab illo ut capite morali: Sed quod ex parte principij merita Christi præcessit, sub illius merito non cadit: Ergo Christus dignitatem capitis non meruit.

ARTICVLVS VII.

An Christus omnes effectus prædestinationis nobis meruerit?

182. Certum est, Christum non sibi tantum sed etiam nobis meruisse: ut enim discutit D. Thomas hic art. 4. in Christo fuit gratia non solum ut in homine singulari, sed etiam ut in capite totius Ecclesiæ, unde sicut in corpore naturali caput sentit sibi & omnibus membris, ita in corpore mystico Ecclesiæ, Christus non solum sibi, sed etiam aliis meruit. Solum ergo difficultas est, an meritum Christi respectu nostrum, ita sit perfectum & universale, quod ad omnes nostræ prædestinationis effectus se extendat: Pro resolutione tui

§. I.

Conclusio affirmativa statuitur.

Dico igitur: Christus meruit nobis omnes prædestinationis effectus: hoc est gloriam, gratiam, auxilia supernaturalia, dispositiones proximas & remotas ad gratiam, imò & bona temporalia, quatenus ordinantur ad supernaturalia.

183. Probatur primò ex Scriptura: Ait enim Apostolus ad Ephes. 1. *Benedictus Deus & Pater Domini nostri Jesu Christi, qui benedixit nos omni benedictione spirituali, in celestibus, in Christo.* Ubi, ut notat D. Thomas, cum Ambrosio & aliis SS. Patribus, particula *in* ponitur pro particula *per*, quæ denotat causam efficientem moralem, sicut quando idem Apostolus in eodem capite ait: *Gratificavit nos in dilecto Filio suo.* idem sonat ac si diceretur: *Per dilectum Filium suum.* Et cum subdit: *In quo habemus redemptionem,* idem significat ac *Per quem habemus redemptionem.* Unde sensus verborum Pauli est, Deum per Christum, seu per Christi meritum, omnem spiritualem benedictionem nobis contulisse: Sed omnis effectus nostræ prædestinationis, omneque bonum supernaturale quod nobis confertur, est spiritualis benedictio: Ergo Christus omnes effectus nostræ prædestinationis, & omnia bona & dona supernaturalia, nobis meruit.

184. Confirmatur ex illo Joan. 1. *De plenitudine ejus nos omnes accepimus, & gratiam pro gratia.* Quo in loco, ut observat Chrysostomus ibidem homil. 13. & Augustinus Tract. 3. in Joan. denotatur omnia bona supernaturalia esse in nobis per Christum. Et sanè id colligitur ex illis verbis: *gratiam pro gratia*, nam secundum phrasim Hebræicam significant omnem gratiam, à prima usque ad ultimam, esse per Christum, ut patet ex illo

A Job 2. *Pellem pro pelle dabit homo pro anima sua;* id est, omnem pellem: ac si diceretur, à primo bono usque ad ultimum, & à minimo usque ad maximum & pretiosissimum, permittet homo se spoliari, ut vitam tueri possit.

Probatur secundò conclusio: Christus nobis meruit quicquid Adamus demeruit, alias non superabundaret gratia Christi Salvatoris, ubi abundavit delictum: Sed Adamus nobis demeruit carentiam omnium effectuum prædestinationis, omniumque bonorum & donorum supernaturalium: Ergo Christus illa omnia nobis promeruit.

Probatur tertio: Christus nihil influit in homines, nisi quod illis meruit: Sed omnes effectus prædestinationis, & omnia dona supernaturalia quæ sunt in hominibus, sunt ex ipsius Christi influxu: Ergo nobis per ejus merita conferuntur. Major patet, nam Christi efficientia in homines, non plus se extendit, quam ejus meritum; imò per suum meritum habet quod in homines influat. Minor verò, præterquam quod ex testimonio Scripturæ suprâ adductis apertè colligitur, hac ratione suaderetur. Gratia fuit in Christo, sicut in universali principio in genere habentium gratiam; Christus enim, propter immediatam unionem suæ humanitatis ad Verbum, debebat habere ipsam gratiam in perfectissimo gradu, & quia erat redemptor & sanctificator hominum, oportebat quod haberet gratiam in aliis redundantem, quod est habere illam per modum principij in genere habentium gratiam: Sed virtus primi principij alicujus generis, universaliter se extendit ad omnes effectus illius generis, ut patet in Sole, cujus virtus ad omnes rerum inferiorum generationes se extendit, quia est causa universalis generationis: Ergo omnes effectus prædestinationis, & omnia bona supernaturalia, quæ sunt in nobis, ex Christi influxu procedunt. Unde præclare Bernardus serm. 13. in Cantica: *Quidquid sapientia, quidquid virtutis habere confidis, Dei virtuti, Dei sapientiæ depura Christo.* Et antè initio sermonis dixerat: *Origo fontium & fluminum mare est, virtutum & scientiarum Dominus Iesus Christus.*

Confirmatur: Christus, quoad influxum supernaturalem quem in nos habet, comparatur capiti, & viti: unde Tridentinum sess. 6. cap. 16. ait: *Christus Iesus tanquam caput in membra, & tanquam vitis in palmites, in ipsos justificatos jugiter virtutem influit &c.* Sed palmes nihil habet nisi dependenter à vite, & membra corporis humani, in omnibus suis motibus & operationibus vitalibus, à directione & influxu capitis dependent: Ergo pariter nihil boni supernaturalis est in nobis, nisi dependenter à Christo, & ex ejus influxu.

E Denique suaderi potest conclusio hac ratione: 188. Attribuendum est Christo quicquid excellentiæ & dignitatis est, nisi vel in se repugnet, vel oppositum revelatum sit: Sed Christum suo merito omnes prædestinationis effectus efficienter moraliter seu meritorie in nobis causare, excellentiæ est & dignitatis, & in se non repugnat, nec oppositum revelatum est: Ergo asserendum est Christum omnes prædestinationis effectus nobis meruisse. Unde Ecclesia in collectis, sive petat gratiam, sive auxilia supernaturalia, sive bona temporalia, ut ad salutem eternam conducunt, concludit semper, *Per Dominum nostrum Jesum Christum*, ut significet, hæc omnia nobis ex meritis Christi donari.